

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Petra Szaba a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Juraja Klimenta v trestnej veci obžalovaného **J. D. a spol.** pre obzvlášť závažný zločin podvodu spolupáchatelstvom podľa § 20, § 221 ods. 1, ods. 3 písm. c/, ods. 4 písm. a/ Tr. zák. a iné, vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 2 T 87/2010 o návrhu predsedu senátu na odňatie a prikázanie veci podľa § 23 ods. 1 Tr. por. na neverejnom zasadnutí konanom v Bratislave 15. júna 2017 takto

r o z h o d o l :

Trestná vec obžalovaného **J. D. a spol.** vedená na Okresnom súde Bratislava I pod **sp. zn. 2 T 87/2010** sa tomuto súdu **n e o d n í m a**.

O d ô v o d n e n i e

Prokurátor Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky podal 16. júla 2010 pod sp. zn. XIV Gv 10/2009-197 na Okresnom súde Bratislava I obžalobu na obžalovaných **J. D.** pre pokračovací obzvlášť závažný zločin podvodu spolupáchatelstvom podľa § 20, § 221 ods. 1, ods. 3 písm. c/, ods. 4 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. i/ Tr. zák. (bod 1, 3, 4, 7, 9 obžaloby), pokračovací obzvlášť závažný zločin legalizácie príjmu z trestnej činnosti spolupáchatelstvom podľa § 20, § 233 ods. 1 písm. a/, ods. 3 písm. c/, ods. 4 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. i/ Tr. zák. (bod 5 obžaloby), pokračovací obzvlášť závažný zločin legalizácie príjmu z trestnej činnosti podľa § 233 ods. 1 písm. a/, ods. 3 písm. c/, ods. 4 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. i/ Tr. zák. spáchaný účastníctvom vo forme organizátorstva podľa § 21 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. (bod 10 obžaloby), pokračovací obzvlášť závažný zločin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a/, c/ Tr. zák.

s poukazom na § 138 písm. i/ Tr. zák. spáchaného účastičtvom vo forme organizátorstva podľa § 21 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. (bod 11 obžaloby), na obžalovaného B. V. pre obzvlášť závažný zločin podvodu spolupáchatel'stvom podľa § 20, § 221 ods. 1, ods. 4 písm. a/ Tr. zák. (bod 1 obžaloby), na obžalovaného R. Z. pre pokračovací obzvlášť závažný zločin legalizácie príjmu z trestnej činnosti v štádiu pokusu spolupáchatel'stvom podľa § 14 ods. 1, § 20, § 233 ods. 1 písm. a/, ods. 3 písm. c/, ods. 4 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. i/ Tr. zák. (bod 2 obžaloby), pokračovací obzvlášť závažný zločin podvodu spolupáchatel'stvom podľa § 20, § 221 ods. 1, ods. 3 písm. c/, ods. 4 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. i/ Tr. zák. (body 3, 4, 7, 9 obžaloby), pokračovací zločin falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1, ods. 3, ods. 5 Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. i/ Tr. zák. (body 3, 4, 6 až 10 obžaloby), pokračovací obzvlášť závažný zločin legalizácie príjmu z trestnej činnosti spolupáchatel'stvom podľa § 20, § 233 ods. 1 písm. a/, ods. 3 písm. c/, ods. 4 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. i/ Tr. zák. (body 8 a 10 obžaloby), pokračovací zločin falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky sčasti účastičtvom vo forme organizátorstva podľa § 21 ods. 1 písm. a/, § 352 ods. 1, ods. 3, ods. 4 Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. i/ Tr. zák. (bod 11 obžaloby), pokračovací zločin falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. i/ Tr. zák. (bod 12 obžaloby), na obžalovaného J. T. pre obzvlášť závažný zločin legalizácie príjmu z trestnej činnosti v štádiu pokusu spolupáchatel'stvom podľa § 14 ods. 1, § 20, § 233 ods. 1 písm. a/, ods. 4 písm. a/ Tr. zák. (bod 2 obžaloby), na obžalovaného T. H. pre obzvlášť závažný zločin legalizácie príjmu z trestnej činnosti v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1, § 233 ods. 1 písm. a/, ods. 3 písm. c/, ods. 4 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. i/ Tr. zák. spáchaný účastičtvom vo forme organizátorstva podľa § 21 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. (bod 2 obžaloby), na obžalovaného Š. S. pre pokračovací obzvlášť závažný zločin podvodu spolupáchatel'stvom podľa § 20, § 221 ods. 1, ods. 3 písm. c/, ods. 4 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. i/ Tr. zák. (body 4 a 9 obžaloby), pokračovací zločin falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1, ods. 3, ods. 5 Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. i/ Tr. zák. (body 4, 6, 8 a 9 obžaloby), obzvlášť závažný zločin legalizácie príjmu z trestnej činnosti spolupáchatel'stvom podľa § 20, § 233 ods. 1 písm. a/, ods. 3 písm. c/, ods. 4 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. i/ Tr. zák. (bod 8

obžaloby), na obžalovanú T. N. pre obzvlášť závažný zločin podvodu spolupáchatelstvom podľa § 20, § 221 ods. 1, ods. 3 písm. c/, ods. 4 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. i/ Tr. zák. a zločin falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1, ods. 3, ods. 5 Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. i/ Tr. zák. (bod 4 obžaloby), na obžalovaného S. W. pre obzvlášť závažný zločin podvodu spolupáchatelstvom podľa § 20, § 221 ods. 1, ods. 3 písm. c/, ods. 4 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. i/ Tr. zák. (bod 4 obžaloby), na obžalovaných G. J. a M. A. pre obzvlášť závažný zločin legalizácie príjmu z trestnej činnosti spolupáchatelstvom podľa § 20, § 233 ods. 1 písm. a/, ods. 3 písm. c/, ods. 4 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. i/ Tr. zák. (bod 5 obžaloby), na obžalovanú G. J. aj pre obzvlášť závažný zločin podvodu spolupáchatelstvom podľa § 20, § 221 ods. 1, ods. 3 písm. c/, ods. 4 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. i/ Tr. zák. (bod 9 obžaloby), na obžalovaného P. M. pre pokračovací prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. a pokračovací prečin neoprávneného nakladania s osobnými údajmi podľa § 374 ods. 1 písm. b/ Tr. zák. (body 9 a 11), na obžalovaného S. O. pre obzvlášť závažný zločin legalizácie príjmu z trestnej činnosti spolupáchatelstvom podľa § 20, § 233 ods. 1 písm. a/, ods. 3 písm. c/, ods. 4 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. i/ Tr. zák. a zločin falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1, ods. 3, ods. 5 Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. i/ Tr. zák. (bod 10 obžaloby), na obžalovaného G. B. pre zločin podvodu spolupáchatelstvom podľa § 20, § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a/, c/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. i/ Tr. zák. (bod 11 obžaloby) a na obžalovanú M. R. pre zločin podvodu spáchaný účastníctvom vo forme pomoci podľa § 21 ods. 1 písm. d/, § 221 ods. 1, ods. 3 písm. a/, c/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. i/ Tr. zák. (bod 11 obžaloby), ktorej trestnej činnosti sa mali dopustiť na skutkovom základe uvedenom v obžalobe (č.l. 12.275-12.341). Trestná vec je vedená od 16. júla 2010 na okresnom súde pod sp. zn. 2 T 87/2010.

Predseda senátu súdu Okresného súdu Bratislava I predložil podľa § 23 ods. 1 Tr. por. trestnú vec obžalovaných 1. júna 2017 Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, aby trestnú vec obžalovaných okresnému súdu odňal a prikázal ju špecializovanému trestnému súdu.

Svoj návrh odôvodnil tým, že na ostatnom hlavnom pojednávaní 6. marca 2017 obhajoba predložila návrh na postúpenie trestnej veci špecializovanému trestnému súdu z dôvodov uvedených v § 244 ods. 1 písm. a/ Tr. por. Spolu s návrhom obhajoba predložila okresnému súdu uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. októbra 2016 sp. zn. 4 To 8/2014. Uvedeným uznesením najvyšší súd zrušil podľa § 321 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/ Tr. por. rozsudok Špecializovaného trestného súdu Pezinok z 19. februára 2014 sp. zn. PK – 1 T 56/2011 a vec podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Vo veci vedenej na špecializovanom trestnom súde sú trestne stíhaní obžalovaní R. Z., G. J., S. W., I. Š., Z. P. H. a V. B. za skutky, ktoré sa zhodujú so skutkami, ktoré sú uvedené v obžalobe, o ktorej koná okresný súd v konaní pod sp. zn. 2 T 87/2010.

Najvyšší súd v dôvodoch citovaného uznesenia vytýka nezákonný postup vyšetrovateľa, ktorý podľa § 21 ods. 1 Tr. por. vylúčil zo spoločného konania trestnú vec obvineného J. D., ktorého trestné stíhanie bolo prerušené.

Okrem toho poukázal na obhajobou predložené uznesenie Okresného súdu Bratislava IV zo 7. februára 2016 sp. zn. 2 T 24/2016, ktorým uznesením okresný súd podľa § 244 ods. 1 písm. a/ Tr. por. vec obvinených J. D., rod. P., R. Z., T. F. a Ing. M. H. vedenú pre pokus obzvlášť závažného zločinu úverového podvodu podľa § 14 ods. 1, § 222 ods. 1, ods. 5 písm. a/ Tr. zák. spolupáchatelstvom podľa § 20 Tr. zák. postúpil na prejednanie a rozhodnutie Špecializovanému trestnému súdu Pezinok. Proti tomuto uzneseniu prokurátor nepodal sťažnosť.

Podľa predsedu senátu postup v predmetnej veci v zmysle § 244 ods. 1 písm. a/ Tr. por. neprichádza do úvahy vzhľadom na doposiaľ vykonané dôkazy. Na druhej strane však predseda senátu poukázal na ustanovenie § 18 ods. 1 Tr. por., ako aj na výnimočné postavenie špecializovaného trestného súdu, a preto navrhol vec odňať okresnému súdu a prikázať ju na konanie a rozhodnutie špecializovanému trestnému súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd najbližšie spoločne nadriadený Okresnému súdu Bratislava I a Špecializovanému trestnému súdu Pezinok, ktorému je prikázanie veci

navrhnuté, preskúmal podaný návrh na odňatie a prikázanie veci a zistil, že návrh predsedu senátu na odňatie a prikázanie veci nie je dôvodný.

V danom prípade niet sporu o tom, že v zmysle ustanovenia § 16 ods. 1 písm. a/, b/ Tr. por. je vecne i miestne príslušným súdom na prerokovanie trestnej veci obžalovaného J. D. a spol. Okresný súd Bratislava I, na ktorom bola podaná obžaloba.

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní veci rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

Pojem dôležité dôvody nie je v Trestnom poriadku bližšie definovaný. Je však nepochybné, že musí ísť o skutočnosti, ktoré sú svojou povahou výnimočné, pretože ustanovenie § 23 Tr. por. je zákonným prelomom do zásady, že nikto nemôže byť odňatý jeho zákonnému sudcovi (súdu), vyjadrenej v čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Súdna prax za dôležité dôvody považuje také, ktoré v konkrétnom prípade umožnia celkovo lepšie uplatniť základné zásady trestného konania a splnenia jeho účelu iným súdom toho istého druhu a stupňa, než súdom miestne príslušným. Medzi dôležité dôvody možno priradiť predovšetkým také okolnosti, ktoré zabezpečujú náležité zistenie skutkového stavu veci v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie, výchovné pôsobenie konania a čo najrýchlejšie, avšak zákonné a spravodlivé prerokovanie a rozhodnutie veci.

V ustanovení § 18 ods. 1 Tr. por. je obsiahnutá zásada, že o všetkých trestných činoch toho istého obvineného a proti všetkým obvineným, ktorých trestné činy spolu súvisia, sa môže vykonať spoločné konanie, ak to zrejme nebude brániť ukončeniu veci v primeranej lehote. V rámci uplatňovania tejto zásady možno potom vyvodzovať, že dôležitým dôvodom pre odňatie a prikázanie veci tzv. delegáciu môže byť i snaha o zaistenie spoločného konania v prípadoch, kedy boli podané obžaloby na toho istého obvineného na rôznych súdoch, pričom by inak boli splnené podmienky na spoločné konanie.

V posudzovanej veci bola podaná obžaloba na príslušnom súde dňa 16. júna 2010. Z návrhu na delegáciu vyplýva, že dôvodom na odňatie veci zákonnému sudcovi a súdu má byť okolnosť, že na Špecializovanom trestnom súde Pezinok sa vedie trestné stíhanie proti R.

Z. a spol. pod sp. zn. PK – 1 T 56/2011, ktoré nie je skončené, pričom z uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 4 To 8/2014 vyplýva, že špecializovaný trestný súd sa bude musieť vyrovnáť aj so závermi vo vzťahu k J. D., rod. P.. V tomto smere treba uznať pripomienku predsedu senátu, nakoľko najvyšší súd vo svojom rozhodnutí sp. zn. 4 To 8/2014 na strane 63 uvádza:

„Za daného stavu podľa názoru najvyššieho súdu dôsledná realizácia ustanovenia § 1 Tr. por. t. j. náležité zistenie trestných činov a spravodlivé potrestanie páchatel'ov, § 2 ods. 1 Tr. por., že nikto nemôže byť stíhaný ako obvinený inak než zo zákonných dôvodov a spôsobom, ktorý ustanovuje tento zákon a realizácia požiadavky, že verejný záujem na odhalení trestnej činnosti nemôže byť nadradený nad zákonnosť vyslovenej ústavným súdom si vyžaduje, aby ku všetkým relevantným otázkam týkajúcim sa skutkov 1, 2 a 3 bol vypočutý J. D., v procesnom postavení obžalovaného, bez výpovede ktorého nie je možné vec náležite objasniť a rozhodnúť v súlade so zákonom. Pokiaľ bol menovaný vypočutý v postavení svedka, z dôvodov na ktoré najvyšší súd podrobne poukázal už v predchádzajúcich častiach tohto rozhodnutia, je táto výpoveď nezákonná a mohol v nej vypovedať čo chcel, pretože ako obvinenému v posudzovanej veci mu trestné stíhanie za krivú výpoveď nehrozilo. Z týchto dôvodov, navyše pri nezákonom vylúčení J. D. zo spoločného konania je nevyhnutné, aby prokurátor podal obžalobu aj na J. D. a obidve obžaloby v zmysle § 18 ods. 1 Tr. por. prvostupňový súd spojil na spoločné konanie a následne vec prejednal a rozhodol.“

Na druhej strane je tu však uznesenie toho istého senátu najvyššieho súdu zo 7. júna 2017 sp. zn. 4 Ndt 9/2017, kedy rozhodoval v spore o príslušnosť medzi Okresným súdom Bratislava IV a Špecializovaným trestným súdom Pezinok, kde si už zrejme uvedomil neopodstatnenosť svojej požiadavky a na strane 3 a 4 napísal:

„Najvyšší súd v zrušujúcom uznesení sp. zn. 4 To 8/2014 uviedol, že **nie je oprávnený** dať pokyn, aby prokurátor podal obžalobu na D. a obidve obžaloby (spolu s obžalobou na Z.) podľa § 18 ods. 1 Tr. por. spojil na spoločné konanie a následne vec prejednal a rozhodol, lebo spoločné konanie je možné len na základe návrhu alebo obžaloby podanej prokurátorom. Súd podľa § 241 ods. 1 písm. f/ a § 244 ods. 1 písm. a/ Tr. por. **nemôže nútiť prokurátora, aby podal obžalobu na ďalšie osoby.** Na špecializovanom trestnom súde bolo podaných viacero obžalôb, vecne či personálne súvisiacich. Ani v jednom

prípade nebola podaná obžaloba na osobu D., rod. P.. Trestnú vec Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 2 T 24/2016 preto nie je možné spojiť s vecou špecializovaného trestného súdu sp. zn. Pk 1T 56/2011 ani s inou tam prerokúvanou vecou, lebo minimálne u D. by došlo k procesnej situácii, že by v spoločnom konaní vystupoval súčasne ako svedok aj ako obvinený, prípadne obžalovaný. Ak sa vedie spoločné trestné stíhanie, nemôže byť spoluobvinený vypočutý o trestnej činnosti iného spoluobvineného ako svedok, a to ani vtedy, keď vypovedá o trestnom čine, pre ktorý sám nie je trestne stíhaný. Môže vypovedať len ako obvinený. D. vo všetkých veciach na špecializovanom trestnom súde je v postavení svedka. Spojenie vecí na spoločné prejednanie a rozhodnutie, by tak prichádzalo do úvahy len u obžalovaného Z.. Kvôli osobe D., by pôvodnú vec Okresného súdu Bratislava IV vedenú na špecializovanom trestnom súde pod sp. zn. PK 1T 10/2017, špecializovaný trestný súd musel prerokovať samostatne, na čo v zmysle § 14 Tr. por. nie je príslušný.

V tejto súvislosti najvyšší súd pripomína, že v zmysle ustálenej judikatúry, ak boli podané na toho istého obvineného obžaloby na dvoch rôznych súdoch rovnakého druhu a stupňa, **možno** spoločné konanie uskutočniť len po predchádzajúcom odňatí veci príslušnému súdu a jej prikázaní súdu, ktorý vykoná spoločné konanie. Pokiaľ je delegácia navrhovaná práve z tohto dôvodu, je potrebné dbať na to, aby prípadné spoločné konanie nebolo na úkor primeranej lehoty trvania súdneho konania.

V posudzovanej veci navrhutej na delegáciu by tak spoločné konanie prichádzalo do úvahy iba v prípade obžalovaných R. Z., G. J. a S. W., na ktorých bola podaná obžaloba aj na špecializovanom trestnom súde. Obžalovaný J. D. vo všetkých veciach vedených na špecializovanom trestnom súde vystupuje iba v pozícii svedka, a preto spoločné konanie neprichádza do úvahy. Okrem toho zmyslom spoločného konania je, aby sa trestné stíhanie ukončilo čo najskôr. V posudzovanej veci už došlo zo strany príslušného súdu k neúmerným priet'ahom a navrhovaným postupom by došlo k ďalšiemu zbytočnému predlžovaniu trestného konania.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že v posudzovanej veci príslušný súd vo svojom podaní neuviedol žiadny relevantný dôvod pre odňatie a prikázanie veci v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por., a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 15. júna 2017

JUDr. Peter S z a b o, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Gabriela Protušová